

перетворилась на основне джерело капіталовкладень, необхідних для відновлення та зростання національної економіки.

Література

1. Огорокова О.А. Зарубіжний досвід інвестиційної діяльності страхових компаній [Електронний ресурс] / О.А. Огорокова // Вестник Адыгейского государственного университета. Серия 5: Экономика. – 2012. – № 1. – Режим доступу: <http://cyberleninka.ru/article/n/zarubezhnyu-opyt-investitsionnoy-deyatelnostistrahovyh-kompaniy>.

2. Нікуліна Н.Н. Інвестиційна політика в страхових організаціях. Теорія і практика: навч. посіб. для студентів вузів / Н.Н. Нікуліна, С.В. Березіна. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2013. – 511 с.

3. Звіт по страховому ринку Європейського союзу. Insurance Europe Key facts [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.insuranceeurope.eu/uploads/Modules/Publications/final-keyfacts-2013.pdf>.

Беркита С. Л., ст. гр. ФСТЗМ-11
Кнейслер О. В., д.е.н., професор

ОСОБЛИВОСТІ СТРАХУВАННЯ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ВЛАСНИКІВ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ

Страхування цивільної відповідальності власників автотранспортних засобів є ефективним і надійним методом страхового захисту потерпілих осіб-учасників дорожньо-транспортних пригод, що підтверджується багаторічною практикою його проведення в розвинених європейських країнах.

Страхування цивільної відповідальності власників автотранспортних засобів – це вид цивільно-правових відносин щодо захисту майнових інтересів громадян та юридичних осіб у разі настання певних подій на автотранспорті (страхових випадків), передбачених договором страхування або чинним страховим законодавством, за рахунок грошових нагромаджень, що формуються шляхом сплати громадянами та юридичними особами страхових платежів (страхових внесків, страхових премій) та поповнюються у формі доходів від інвестування тимчасово вільних коштів. Відповідно рух грошових потоків між суб'єктами страхових правовідносин відбувається під впливом обов'язкових норм, законів, встановлених державою. Такі цивільно-правові договірні відносини передбачають обов'язок страховика здійснити страхові виплати у разі настання страхових випадків згідно з договором страхування, а відтак гарантують захист майнових інтересів громадян та підприємств [1].

Страхування цивільної відповідальності як вид фінансових відносин є системою економічних (перерозподільних) відносин, що охоплює:

– формування спеціального грошового фонду за рахунок внесків фізичних та юридичних осіб;

– використання цього фонду для відшкодування збитків, заподіяних унаслідок несприятливих подій (ризиків).

Відповідно до статті 4 Закону України “Про страхування” під поняттям “страхування відповідальності” розуміють страхування майнових інтересів, які не суперечать законодавству України і пов’язані з відшкодуванням страхувальником заподіяної ним шкоди особі або її майну, а також шкоди, заподіяної юридичній особі [2]. Отже, страхування відповідальності спрямоване на захист майнових інтересів страхувальника, а також на забезпечення відшкодування шкоди третім особам, постраждалим у результаті дії або бездіяльності страхувальника. За наявності у винної особи-автовласника страхового полісу відшкодування збитків постраждалим гарантується страховиком і не залежить від платоспроможності страхувальника.

Страхування відповідальності має такі особливості порівняно з майновим і особовим страхуванням [3]:

– третьою стороною (потерпілою особою) можуть виступати будь-які, не обумовлені наперед, особи;

– попередньо не встановлюється страхова сума, а лише ліміт відповідальності страховика.

Відповідно, ці особливості безпосередньо стосуються і страхування цивільної відповідальності власників автотранспортних засобів. Але крім того, що даний вид страхування за об’єктом страхування відноситься до галузі страхування відповідальності, залежно від роду небезпек і характеру ризиків він органічно входить у поняття “автотранспортне страхування”.

З огляду на зазначене вище, страхування цивільної відповідальності власників автотранспортних засобів – це вид страхування, що спрямований на захист майнових інтересів фізичних і юридичних осіб-власників автотранспортних засобів, у зв’язку з відшкодуванням шкоди, заподіяної життю, здоров’ю, майну третіх осіб внаслідок ДТП. Таке тлумачення даного поняття дає можливість визначити його об’єкт і предмет договору страхування: об’єктом страхування є цивільно-правова відповідальність фізичних і юридичних осіб-власників автотранспортних засобів перед третіми особами внаслідок ДТП. Предметом договору страхування виступають майнові інтереси фізичних і юридичних осіб-власників автотранспортних засобів, пов’язані з відшкодуванням шкоди, заподіяної життю, здоров’ю, майну потерпілих внаслідок ДТП.

Література

1. Кульчій О.О. Становлення обов’язкового договірною страхування цивільно-правової відповідальності власників транспортних засобів в Україні / О.О. Кульчій // Часопис Київського університету права, 2011. – Випуск 3. – С. 173-177.

2. Закон України “Про страхування” від 7 березня 1996 р. № 86/96 (із змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80> (10.03.2012).

3. Закон України “Про обов’язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів” // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2005. – № 1. – ст. 1, у ред. від 04.02.2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1961-15>.

Висоцька Р. Я., ст. гр. ФСГ-31
Кулина Г. М., к.е.н.

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКУ ПЕРЕСТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ

В умовах сьогодення у вітчизняній страховій галузі відбуваються кардинальні зміни, які опосередковані інституціональними перетвореннями та виокремленням нової форми організації страхових відносин – перестраховання. Саме перестраховання створює гарантії надання страхового захисту, забезпечує соціально-економічну стабільність у суспільстві й ефективний розвиток підприємництва, а також безпеку життєдіяльності та підвищення якості життя громадян. Крім того, як окрема страхова операція, воно захищає страхову компанію від можливих фінансових втрат в разі невиконання своїх зобов’язань перед страхувальником за певних обставин.

Проблематика становлення та розвитку вітчизняного ринку перестраховання, без сумніву, потребує системного дослідження з метою оцінки ефективності функціонування основних процесів на ньому. Для визначення загальних тенденцій на ринку перестраховання України розглянемо динаміку часток страхових премій та виплат з перестраховання у розрізі резидентів та нерезидентів (рис. 1).

Як видно з даних на рис. 1, за аналізований період спостерігається зростання обсягу страхових премій з перестраховання. Так, у 2013 р. він становив 8744,8 млн. грн. (перестраховикам-нерезидентам – 1634,4 млн. грн., а перестраховикам-резидентам – 7110,4 млн. грн.), у 2014 р. – збільшився на 959,4 млн. грн. (перестраховикам-нерезидентам – 1530,5 млн. грн., а перестраховикам-резидентам – 8173,7 млн. грн.), тоді як за 9 міс. 2015 р. вітчизняні страховики сплатили 6726,3 млн. грн. страхових премій (перестраховикам-нерезидентам – 1753,9 млн. грн., а перестраховикам-резидентам – 4972,4 млн. грн.).